

Підсумки діяльності кредитних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права за 9 місяців 2010 року

Станом на 30.09.10 у Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 746 кредитних установ (табл. 1), у тому числі про:

- 679 кредитних спілок;
- 38 інших кредитних установ;
- 29 юридичних осіб публічного права.

Таблиця 1

Кількість кредитних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права в Державному реєстрі фінансових установ

Реєстрація кредитних установ	9 місяців 2008 року	9 місяців 2009 року	9 місяців 2010 року
Кількість кредитних установ на кінець періоду, в т.ч.	864	879	746
кредитних спілок	819	821	679
інших кредитних установ	16	29	38
юридичних осіб публічного права	29	29	29

Кількість кредитних установ протягом 2008 та 2009 років продовжувала збільшуватися, проте за 9 місяців 2010 року, порівняно з аналогічним періодом 2009 року, їхня кількість зменшилася на 133 одиниці, або на 15,1%. Насамперед, це пояснюється істотним погіршенням фінансового становища кредитних спілок, суттєвим зниженням показників платоспроможності та ліквідності, а систематичне невиконання заходів впливу, що раніше застосовувалися до кредитних спілок, призвело до посилення контролю з боку Держфінпослуг.

Результати діяльності кредитних установ за 9 місяців 2010 року та динаміка основних показників діяльності кредитних установ за 9 місяців 2008-2010рр. наведені в табл. 2.

Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права

Кредитні установи	Станом на 30.09.08	Станом на 30.09.09	Станом на 30.09.10	Темпи приросту, %	
				станом на 30.09.09/ станом на 30.09.08	станом на 30.09.10/ станом на 30.09.09
Кредитні спілки					
Кількість зареєстрованих кредитних спілок (на кінець періоду)	819	821	679	0,2	-17,3
Кількість членів КС (тис. осіб)	2 649,3	2 330,6	1 631,3	-12,0	- 30,0
Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках на кінець періоду (тис. осіб)	174,0	119,2	86,1	-31,5	-27,8
Кількість членів КС, які мають діючі кредитні договори (тис. осіб)	632,0	443,9	362,2	-29,8	-18,4
Загальні активи (млн. грн.)	6 278,6	4 504,3	3 255,4	-28,3	-27,7
Кредити, надані членам КС (залишок на кін. періоду) (млн. грн.)	5 615,7	4 023,4	3 083,8	-28,4	-23,4
Внески членів КС на депозитні рахунки (залишок на кін. періоду) (млн. грн.)	4 142,4	3 036,3	2 134,9	-25,7	-29,7
Капітал (млн. грн.)	1 718,1	1 036,3	673,4	-39,7	-35,0
Інші кредитні установи					
Кількість зареєстрованих кредитних установ (на кінець періоду)	16	29	38	81,3	31,0
Загальні активи (млн. грн.)	2 866,8	3 170,9	2 036,7	10,6	-35,8
Капітал (млн. грн.)	131,3	766,6	439,3	484,0	-42,7
Обсяг виданих кредитів на звітну дату (млн. грн.)	2 574,1	2 073,8	1 344,3	-19,4	-35,2
Юридичні особи публічного права					
Кількість зареєстрованих юридичних осіб публічного права (на кінець періоду)	29	29	29	-	-
Загальні активи (млн. грн.)	2 455,1	4 322,9	4 428,3	76,1	2,4
Капітал (млн. грн.)	370,4	449,9	444,4	21,5	-1,2
Обсяг виданих кредитів на звітну дату (млн. грн.)	2 226,2	2 678,2	2 434,8	20,3	-9,1

Кредитні спілки

Кредитна спілка – неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їхніми об'єднаннями на кооперативних засадах із метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

За результатами звітного періоду, як і раніше, більшість кредитних спілок (391) об'єднувала відносно невелику кількість членів – до 1 000 осіб. Так, станом на 30.09.10 розподіл за кількістю членів кредитних спілок зображено на рис. 1.

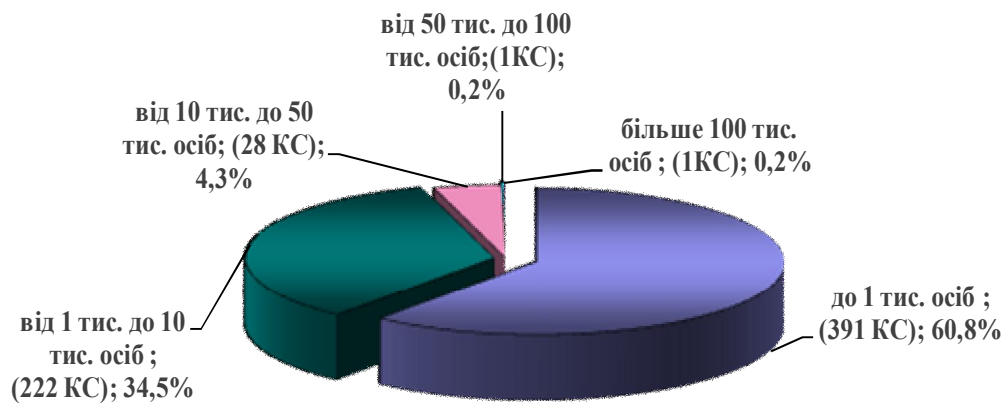

Рис. 1. Групування кредитних спілок за кількістю членів станом на 30.09.10 (за даними, поданими 643 кредитними спілками)

Станом на 30.09.10 **кількість членів кредитних спілок** становила **1631,3 тис. осіб**, з яких 362,2 тис. осіб або 22,2 % – члени КС, які мають діючі кредитні договори, та 86,1 тис. осіб (5,3 %) – члени спілок, які мають внески (вклади) на депозитних рахунках (рис. 2).

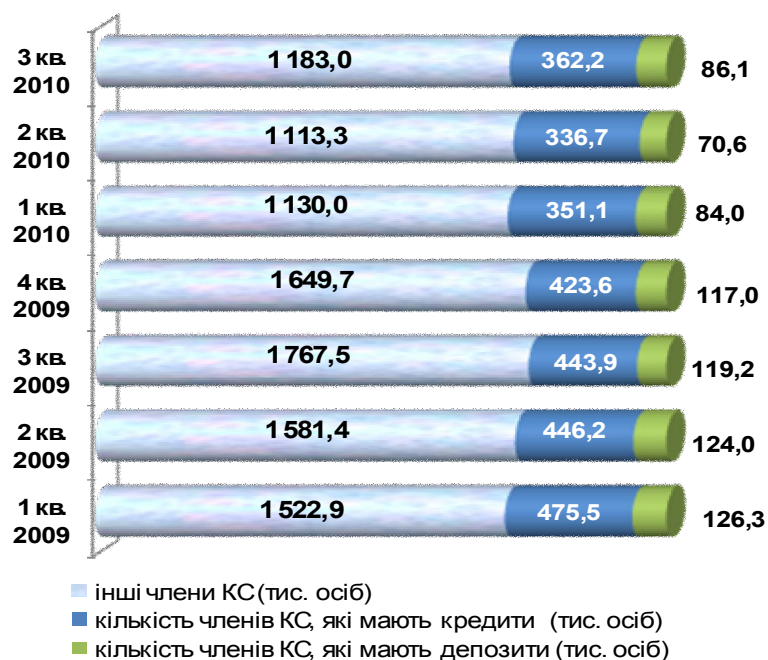

Рис. 2. Динаміка кількості членів кредитних спілок

Частка членів кредитних спілок, які не є вкладниками, становила більше 70% як впродовж 2009 року, так і за 9 місяців 2010 року. Водночас, такі члени кредитних спілок мають вирішальну кількість голосів та безпосередній вплив на прийняття управлінських рішень, у тому числі не на користь вкладників.

Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок за 2009 рік та 9 місяців 2010 року зображена на рис. 3.

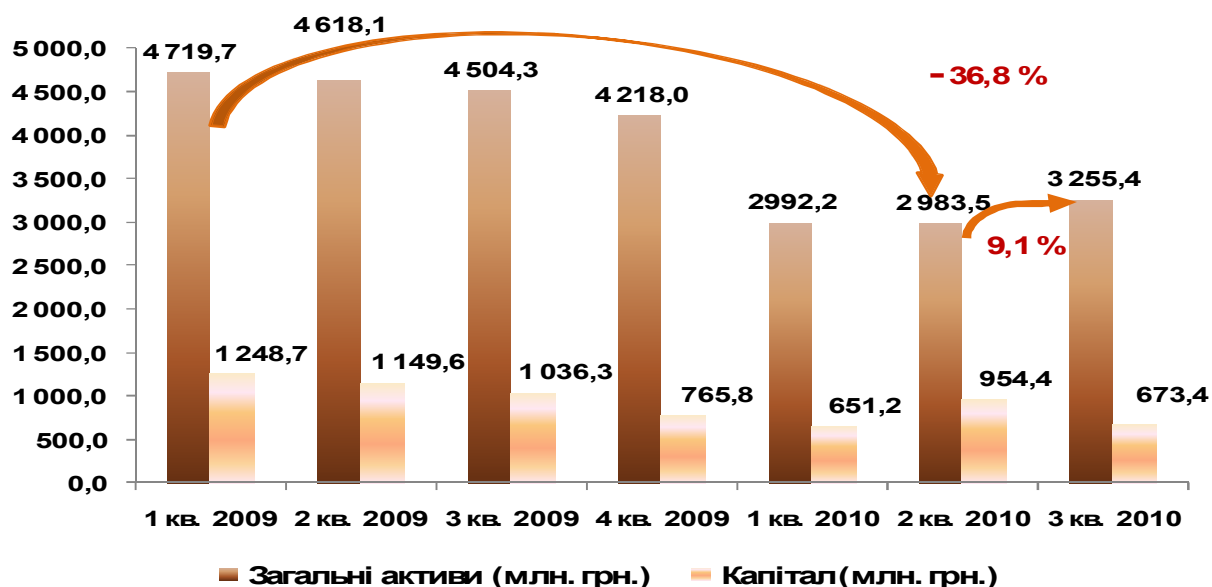

Рис.3. Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок

Загальний **обсяг активів** кредитних спілок станом на 30.09.10 становив **3 255,4 млн. грн.** і порівняно з аналогічним періодом 2009 року зменшився на **27,7%** (станом на 30.09.09 становив 4 504,3 млн. грн.).

Загальний обсяг капіталу кредитних спілок станом на 30.09.10 становив **673,4 млн. грн.** Найбільшу питому вагу в його структурі становив пайовий капітал (736,6 млн. грн.).

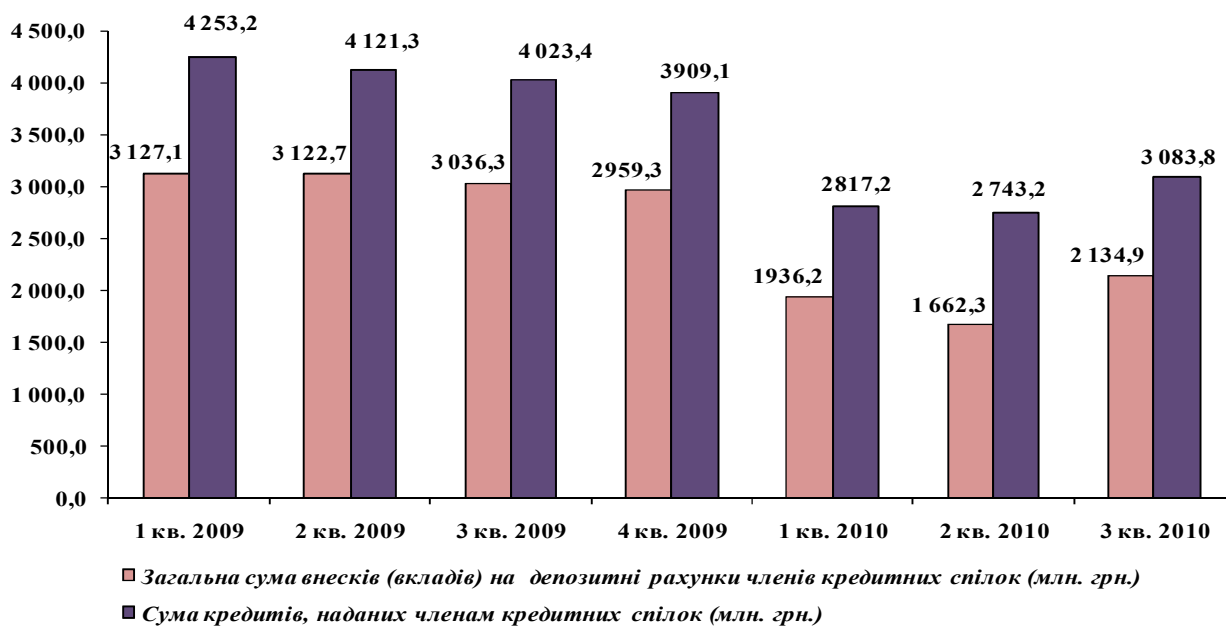

Рис. 4. Динаміка кредитування та залучення внесків членів кредитних спілок.

Станом на 30 вересня 2010 року в порівнянні з аналогічним періодом 2009 року **внески (вклади) членів кредитних спілок на депозитні рахунки зменшились на 29,7 %** (до 2 134,9 млн. грн.); **кредити**, надані членам кредитних спілок, **зменшились на 23,4%** (до 3 083,8 млн. грн.).

Загальна сума заборгованості **362,2 тис. членів** кредитних спілок, які мали діючі станом на 30.09.10 кредитні договори, становила **3 083,8 млн. грн.**, тобто в середньому кожен член - позичальник кредитної спілки на кінець періоду мав 8,5 тис. боргу за кредитом.

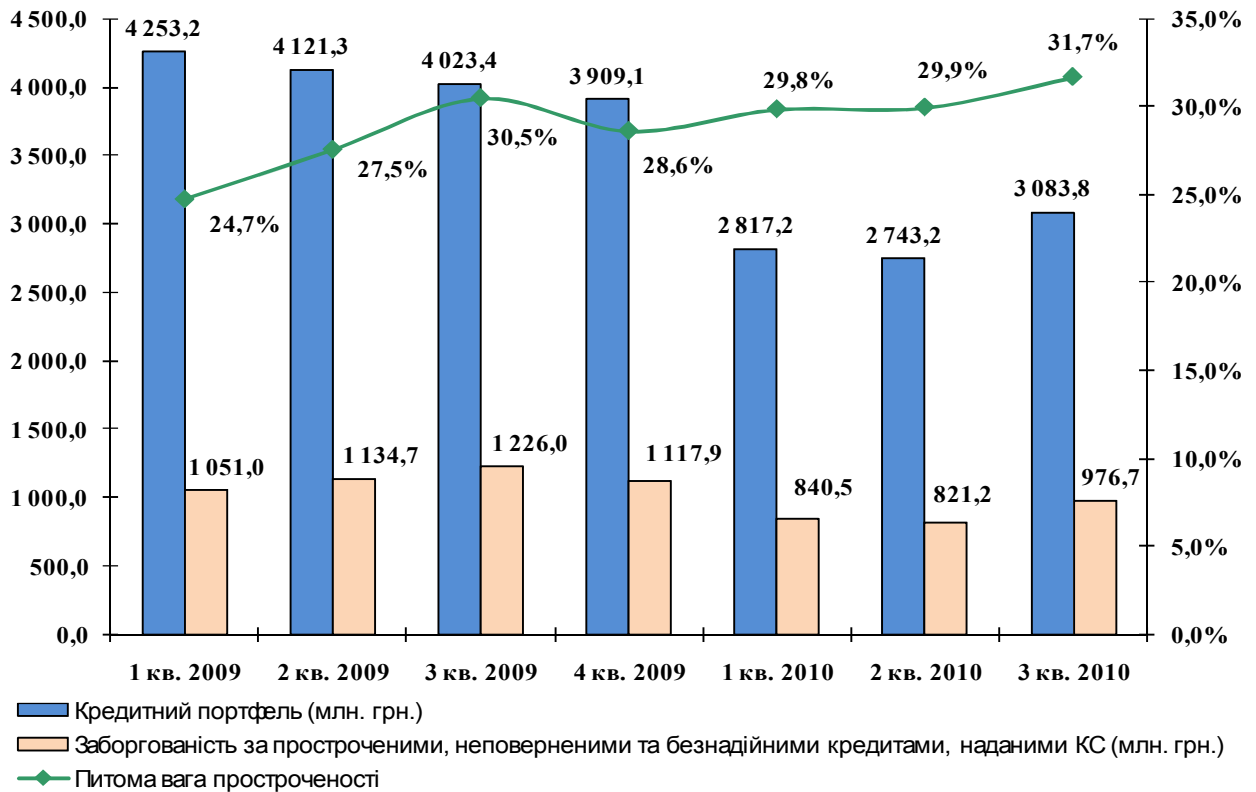

Рис. 5. Питома вага прострочених кредитів у кредитному портфелі кредитних спілок

За 9 місяців 2010 року кредитний портфель скоротився на 23,4 % порівняно з аналогічним періодом минулого року і становив 3 083,8 млн. грн. Наслідком проведення кредитними спілками заходів щодо повернення прострочених кредитів за 9 місяців 2010 року стало зменшення заборгованості за простроченими, неповерненими та безнадійними кредитами на 20 % порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Споживче кредитування, як і в попередні роки, користується найбільшим попитом серед позичальників кредитних спілок. За 9 місяців 2010 року частка споживчих кредитів у загальному обсязі кредитування становить 38,8%, або 1 197,8 млн. грн. (рис. 6). Друге місце посідають кредити на інші потреби – 29,4%, або 905,4 млн. грн. Значну частку мають комерційні кредити та кредити, видані на придбання, будівництво та ремонт житла. Кредитування ведення селянських та фермерських господарств, як і в попередні періоди, має незначну частку в загальному обсязі виданих кредитів.

Рис. 6. Структура кредитів за видами станом на 30.09.10.

За строковістю повернення, як і в попередньому році, найбільша частка всіх кредитів (55,7%) – отримана на строк від 3 до 12 місяців. Найменший попит мають короткострокові кредити зі строком повернення до 3 місяців (2,6% від загального обсягу виданих кредитів станом на 30.09.10).

Залучення внесків (вкладів) членів кредитних спілок на депозитні рахунки на строк від 3 до 12 місяців та понад 12 місяців мало майже рівні частки – 50,6% та 44%, відповідно, незначну частку (3,7%) становлять внески (вклади) на депозитні рахунки членів кредитної спілки строком до 3 місяців (рис. 7).

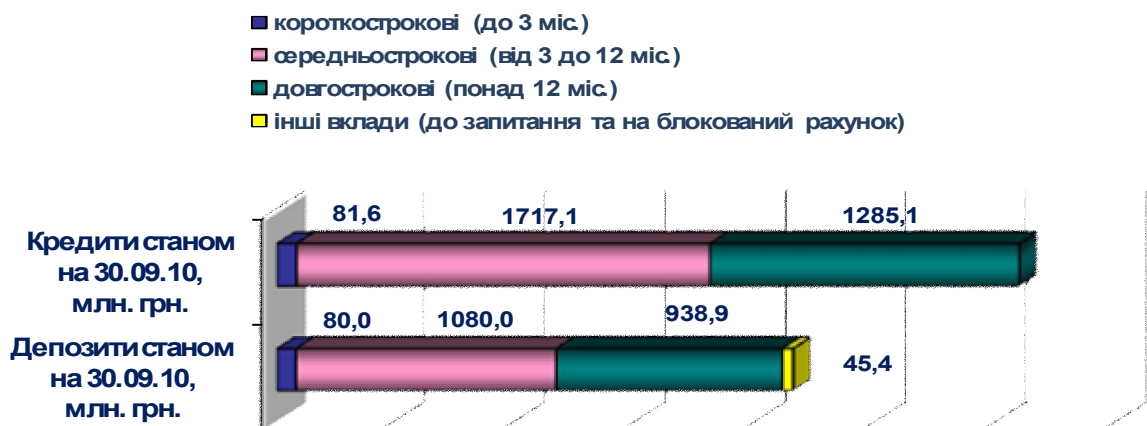

Рис. 7. Розподіл кредитів та депозитів за строками повернення станом на 30.09.10

Динаміка надання фінансових послуг за термінами їх погашення, зображена на рис. 7, показує зміну в структурі надання кредитними спілками фінансових послуг за строками, що в свою чергу підвищує платоспроможність кредитних спілок та надає можливість вчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями перед членами кредитних спілок.

Інші кредитні установи

Кредитна установа – фінансова установа, яка відповідно до Закону України „Про державне регулювання ринків фінансових послуг” має право за рахунок залучених коштів надавати фінансові кредити на власний ризик.

Активи інших кредитних установ станом на 30.09.10 становили **2 036,7 млн. грн.** і порівняно з аналогічним періодом попереднього року скоротилися на 35,8 % (станом на 30.09.09 становили 3 170,9 млн. грн.).

Капітал інших кредитних установ зменшився на 42,7 % і станом на 30.09.10 дорівнює **439,3 млн. грн.** (станом на 30.09.09 – 766,6 млн. грн.). Залишок виданих кредитів іншими кредитними установами станом на 30.09.10 становив **1 344,3 млн. грн.**

Основні показники діяльності кредитних установ та їх динаміка зображені на рис. 8.

Рис.8. Динаміка основних показників діяльності кредитних установ

Кількість зареєстрованих кредитних установ збільшилася на 31 % і станом на 30.09.10 становить 38 кредитних установ (станом на 30.09.09 становила 29 кредитних установ). Зменшилися обсяги кредитування кредитними установами на 35,2% за 9 місяців 2010 року порівняно з аналогічним періодом минулого року. Динаміка основних показників діяльності кредитних установ показує сповільнення рівня ділової активності та темпів приросту показників діяльності кредитних установ.

Юридичні особи публічного права

Фінансова установа - юридична особа публічного права – фінансова установа, яка створюється розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування й уповноважена надавати фінансові послуги.

Активи **юридичних осіб публічного права** станом на 30.09.10 становили **4 428,3 млн. грн.**, що свідчить про їх зростання на 2,4 % порівняно з аналогічним періодом 2009 року (станом на 30.09.09 становили 4 322,9 млн. грн.).

Залишок виданих юридичними особами публічного права кредитів станом на 30.09.10 становив **2 434,8 млн. грн.**

За результатами діяльності фінансових установ - юридичних осіб публічного права простежується тенденція до збільшення активів та капіталу. Наочно це зображено на рис.9.

Рис. 9. Динаміка основних показників діяльності юридичних осіб публічного права

Загалом, фінансові установи – юридичні особи публічного права поступово і впевнено займають своє місце на ринку фінансових послуг. Динаміка основних показників діяльності свідчить про їх сталий розвиток та попит на фінансові послуги, які надаються зазначеними установами.